

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1131/2025
28.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Александра Степановића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву и допуни захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Пауна Јовановића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Бору 2.К. 280/21 од 16.01.2023. године и Вишег суда у Зајечару 1Кж1. 30/23 од 29.05.2025. године, у седници већа одржаној 28.10.2025. године, једногласно донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Пауна Јовановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бору 2.К. 280/21 од 16.01.2023. године и Вишег суда у Зајечару 1Кж1. 30/23 од 29.05.2025. године.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ као неблагоприятна допуна захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Пауна Јовановића, поднета против правноснажних пресуда Основног суда у Бору 2.К. 280/21 од 16.01.2023. године и Вишег суда у Зајечару 1Кж1. 30/23 од 29.05.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору 2.К. 280/21 од 16.01.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 3 месеца. Одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећене, а како је то ближе одређено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Зајечару 1Кж1. 30/23 од 29.05.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Бору 2.К. 280/21 од 16.01.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев и допуна захтева за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Паун Јовановић у смислу

члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи тако што ће донети ослобађајућу пресуду или исте укине и предмет врати другостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев и допуна захтева за заштиту законитости поднет, те након оцене навода у нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован, док је допуна захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА неблаговремена.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости као разлог подношења опредељује битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконит доказ означава исказ сведока ББ дат на записнику пред Основним јавним тужилаштвом у Прокупљу Кт. 28/20 од 28.01.2021. године. Незаконитост овог доказа се по наводима браниоца огледа у чињеници да је сведок испитан супротно одредбама члана 300. ЗКП, јер Основно јавно тужилаштво у Прокупљу није омогућило окривљеном да присуствује испитивању сведока оштећене (у списима предмета нема доказа да је окривљени уредно позван да присуствује испитивању сведока). Поред изнетог, незаконитост овог доказа бранилац види и у чињеници да је исти прочитан на главном претресу без сагласности странака и противно одредби члана 406. став 2. ЗКП.

Испитујући основаност изнетих навода Врховни суд је, након увида у списе предмета, утврдио да стоји чињеница да је приликом испитивања сведока ББ дана 28.01.2021. године пред Основним јавним тужилаштвом у Прокупљу КТР.бр. 22/20 од 28.01.2021. године (бранилац погрешно означава Кт. 28/20) поступљено супротно одредби члана 300. став 6. ЗКП, сходно којој одредби је тужилац био у обавези да браниоцу и окривљеном упути позив да присуствују испитивању сведока.

Међутим, чланом 438. став 2. тачка 1) ЗКП прописано је да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати, осим ако је, с обзиром на друге доказе, очигледно да би и без тог доказа била донесена иста пресуда. Дакле, да би наведена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП постојала, пресуда мора да се заснива искључиво на том доказу.

Имајући у виду да се, у конкретном случају, пресуда заснива на обавештењу и извештају др ВВ од 16.10.2019. године и 10.02.2020. године, обрасцу за евидентирање и документовање насиља од 16. и 17.09.2019. године, те налазу и мишљењу вештака др Горана Богдановића од 06.03.2020. године, то побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Дакле, како нижестепене пресуде нису засноване само на исказу оштећене ББ датом на записнику пред Основним јавним тужилаштвом у Прокупљу дана 28.01.2021. године и како је по оцени Врховног суда, с обзиром на друге доказе изведене у

законито спроведеном поступку и оцењене појединачно и у њиховој међусобној вези, очигледо да би и без овог доказа била донета иста пресуда, то самим тим неосновано бранилац окривљеног указује на битну повреду одредаба кривичног постука из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као повреду поступка која је била од апсолутног утицаја на законитост и правилност правноснажне пресуде.

Поред тога, на главном претресу одржаном дана 16.01.2023. године првостепени суд је у доказном поступку прочитао исказ оштећене – ББ са записника који је сачињен пред Основним јавним тужилаштвом у Прокупљу дана 28.01.2021. године, који је у сваком случају спроведен супротно одредбама члана 300. став 6. ЗКП, па се не може користити као доказ у овом кривичном поступку, те се сходно томе на њега не може применити одредба члана 406. ЗКП, а како то бранилац правилно и указује. Међутим, Врховни суд, у овом делу неће детаљније образлагати изнето, имајућу у виду већ изнете наводе од стране овог суда у претходно делу ове одлуке.

Такође, као незаконит доказ бранилац окривљеног означава и записник о саслушању сведока ГГ који је, по ставу одбране, прочитан на главном претресу без сагласности странака и противно одредби члана 406. став 2. ЗКП.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 406. став 2. ЗКП прописано је да се записници о ранијем испитивању лица која су ослобођена дужности сведочења (члан 94. став 1.) не смеју извести у складу са одредбама овог члана, ако та лица нису уопште позвана на главни претрес или су на главном претресу изјавили да неће да сведоче.

Из списка предмета произлази да је сведок ГГ дана 23. децембра 2022. године примила позив за главни претрес заказан за 16.01. у 13,00 часова у предмету К 288/21 (поврћница у списима).

Имајући у виду наведено, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости да је првостепени суд поступио супротно одредби члана 406. став 2. ЗКП, обзиром да је ВВ као сестра окривљеног (привилегован сведок,) позвана на главни претрес.

Сходно изнетом неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Уједно Врховни суд указује да одлука Врховног касационог суда Кзз 1054/2020 на коју се бранилац у захтеву за заштиту законитости позива није од утицаја на другачије одлучивање у овом поступку имајући у виду чињеницу да је у питању другачија врста сведока, односно да у том предмету није у питању привилеговани сведок односно сведок који може бити ослобођен дужности сведочења у смислу члана 94. став 1. ЗКП.

У преосталом делу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводи као незаконит доказ и записник са седнице већа одржане пред другостепеним судом дана 29.05.2025. године. Међутим, образлажући незаконитост наведеног доказа, бранилац окривљеног у

суштини указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП у вези члана 449. и 450. ЗКП и члана 446. и 447. ЗКП, обзиром да је другостепени суд претходно донео одлуку у смислу члана 446. ЗКП да по предметној жалби браниоца окривљеног одлучује на претресу, у складу са одредбом члана 449. и члана 450. а не у седници већа и да није било законског основа да се опозива одлука о одлучивању на претресу.

Међутим, повреда закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП у вези члана 449. и 450. ЗКП и члана 446. и 447. ЗКП нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног преко браниоца, због чега исте нису биле предмет оцене Врховног суда у овом поступку.

Допуна захтева за заштиту законитости је неблагоприятна.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП прописано је да због повреда тог законика (члан 74., члан 438. став 1. тачке 1) и 4) и тачке 7) до 10) и став 2. тачка 1), члана 439. тачке 1) до 3) и члана 441. ставови 3. и 4.) учињених у првостепеном и поступку пред жалбеним судом, окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од дана када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек. Овај рок важи и рачуна се исто и за браниоца окривљеног, с обзиром на одредбу члана 71. тачка 5) ЗКП којом су права браниоца одређена и ограничена садржином права окривљеног.

Из списка предмета утврђује се да је окривљени пресуду Вишег суда у Зајечару 1Кж1. 30/23 од 29.05.2025. године примио дана 07.08.2025. године, а бранилац окривљеног, адвокат Паун Јовановић, поднео је допуну захтева за заштиту законитости дана 16.09.2025. године.

Према наведеном, допуна захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА против означених правноснажних пресуда поднета је по протеку законом прописаног рока за подношење истог, из члана 485. став 4. ЗКП, те је допуна захтева за заштиту законитости неблагоприятна.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник,
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа - судија
Мирољуб Томић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић